

MŁODZIEŻ A NATURA 2000

W styczniu 2011 Instytut na rzecz Ekorozwoju przeprowadził badanie świadomości młodzieży w zakresie tematyki Natura 2000.

– *Celem badania było poznanie stosunku gimnazjalistów do przyrody i ochrony środowiska oraz sprawdzenie ich znajomości Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000* – powiedział **Krzysztof Kamieniecki**, wiceprezes Instytutu.

Wyniki badania pokazały, że wiedza gimnazjalistów na temat sieci Natura jest niezbyt duża, aż 84% gimnazjalistów nigdy nie słyszało o Naturze 2000.

To zresztą nie tylko polski problem, w podobnym badaniu przeprowadzonym w krajach UE przez Eurobarometr prawie 80% badanych nie znało sieci Natura 2000.

różnorodności biologicznej, ochrony klimatu i niskoemisyjnej gospodarki w przyszłości – zastanawiał się **Franciszek Jackl** z InE.

Zgodnie z zasadą przyjętą w polskim szkolnictwie, uczniowie na różnych poziomach nauczania powinni być inspirowani do samodzielnego, twórczego i krytycznego myślenia. Powinni nabyć w szkole umiejętność zdobywania informacji z różnorodnych źródeł, ich interpretacji i przetwarzania.

Badanie poziomu świadomości ekologicznej gimnazjalistów „Młodzież a Natura 2000” w pewnym stopniu było próbą sprawdzenia, jak te zasady realizowane są w praktyce – w ocenie samych uczniów. Niestety, jak podkreślają pracownicy InE część z uzyskanych wyników wskazuje, jak jeszcze daleko polskiej szkole do poziomu, na którym uczeń nie tylko przyswaja podstawową wiedzę, ale jest równoprawnym partnerem w procesie edukacji ekologicznej – szkolnej i pozaszkolnej.

Warto jednak wskazać na wyniki, które ukazują jak dużą rolę w poszerzaniu wiedzy o środowisku odgrywają media. Oglądanie filmów i programów przyrodniczych w telewizji deklaruje 63% badanych uczniów. Zainteresowanie zagadnieniami przyrodniczym wydaje się jednak małe – zaledwie co czwarty ankietowany czyta artykuły, książki przyrodnicze i o ochronie środowiska.

– *W tej sytuacji zastanawia wysokie samozadowolenie gimnazjalistów z posiadanej wiedzy na temat przyrody. Tylko co trzeci gimnazjalista zadeklarował, że czuje potrzebę większego niż dotychczas zaangażowania w działalność na rzecz ochrony środowiska. I rzeczywiście – prawie połowa uczniów nie podjęła, w swojej ocenie, żadnych indywidualnych działań na rzecz ochrony środowiska w ciągu całego roku. Ci, którzy deklaruowali podejmowanie takich działań, najczęściej wymieniali segregację odpadów (24%)*

oraz udział w dorocznej akcji *Sprzątania świata (18%) – choć nie jest to przecież indywidualne, a zbiorowe działanie na rzecz ochrony środowiska* – powiedziała **Alina Stanaszek** z Instytutu na rzecz Ekorozwoju.

Z badań wynika, że dużo lepiej prezentuje się poziom świadomości ekologicznej rodzin gimnazjalistów. Do powszechnych proekologicznych zachowań w domach badanych uczniów można zaliczyć używanie toreb wielokrotnego użytku (58%), stosowanie energooszczędnych żarówek (52%), segregowanie odpadów (46%), wyłączanie nieużywanego sprzętu elektronicznego (44%) czy oszczędzanie wody (38%).

Niemal wszyscy gimnazjaliści wiedzą, że zaśmiecanie lasu jest niewłaściwe i są temu przeciwni. Ponad połowa badanych gimnazjalistów też wie, że wypalanie traw wiąże się z niszczeniem roślin i zwierząt – żywych elementów ekosystemu – i jest temu przeciwna. Gimnazjaliści zostali też poproszeni o wskazanie powodów, dla których warto chronić środowisko. Najczęściej wskazywane powody to troska o zdrowie własne i rodziny oraz ratowanie zwierząt i roślin przed wyginieciem (ponad połowa badanych). 30% badanych wskazywało na troskę o przyszłe pokolenia.

– *Bardzo niska jest też znajomość organizacji ekologicznych wśród gimnazjalistów – jedynie co piąty uczeń wymienił prawidłową nazwę choćby jednej takiej organizacji. Najczęściej wymieniano znane z międzynarodowych działań Greenpeace i WWF oraz jedną rodzimą organizację – Ligę Ochrony Przyrody. 61% gimnazjalistów nie zna żadnej organizacji ekologicznej zajmującej się ochroną przyrody lub ochroną środowiska* – podkreślał **Krzysztof Kamieniecki**.

Badanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Szerokie wody Natury 2000”, rozpoczętego w 2010 r.

A.Z.

INSTYTUT
NA RZECZ
EKOROZWOJU

Foto: Aldona Zysk

Czy obecne pokolenie 13-,15-latków z tak niskim poziomem świadomości ekologicznej będzie w stanie udzielać społecznego wsparcia działaniom i politykom ochrony środowiska, w tym ochrony różnorodności biologicznej, ochrony klimatu i niskoemisyjnej gospodarki w przyszłości – zastanawiał się **Franciszek Jackl** z Instytutu na rzecz Ekorozwoju.

Niestety, jak pokazują badania zaangażowanie gimnazjalistów w działania proekologiczne jest również niskie – 45% przyznało, że nie podjęło w ostatnim roku żadnych działań.

– *Wyniki prezentowanego badania wzbudzają refleksję – czy obecne pokolenie 13-,15-latków z tak niskim poziomem świadomości ekologicznej będzie w stanie udzielać społecznego wsparcia działaniom i politykom ochrony środowiska, w tym ochrony*